

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการออกแบบสอบถามครูสังกัดมหาวิทยาลัย วิทยาลัยมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 150 คน และนักการศึกษาจำนวน 50 คน และแบบสอบถามสำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 150 คน แบบสอบถามครูและนักการศึกษาได้รับคืนมาทั้งหมด 176 คน คิดเป็นร้อยละ 88 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ จากจำนวนครูและนักการศึกษาทั้งหมด และนำเสนอค่าคำตอบในรูปแบบบรรยายและในรูปตาราง ส่วนแบบสอบถามนักเรียน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 10 โรงเรียน โรงเรียนละ 15 ชุด รวมจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 150 ชุด มาวิเคราะห์ค่าทางสถิติโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ยของความคิดเห็นนักเรียนในแง่ความสนใจในเนื้อหาประชากรศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามของครูสังกัดมหาวิทยาลัยและนักการศึกษา จำนวน 176 คน

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามของครูสังกัดมหาวิทยาลัยและนักการศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร จำนวน 176 คนนี้ ผู้วิจัยแยกเสนอข้อวิจารณ์เกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ภาค ภาคแรกซึ่งเกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นรายละเอียดเกี่ยวกับตัวครูในรูปแบบบรรยาย ส่วนภาคที่สอง อันเกี่ยวข้องกับข้อคิดเห็นของครูและนักการศึกษาในการสอดแทรกเนื้อหาประชากรศึกษาในหลักสูตรวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ในรูปตาราง และเสนอโครงร่างหลักสูตรสังคมศึกษา ซึ่งมีเนื้อหาประชากรศึกษาแทรกอยู่ (ในบทที่ 5)

ภาคที่ 1

ข้อมูลและรายละเอียดเกี่ยวกับครูและนักการศึกษา

จำนวนครูสังกัดศึกษาและนักการศึกษา ทั้งหมด 176 คน แยกเป็น

1. เพศหญิง 137 คน คิดเป็นร้อยละ 77.84
 เพศชาย 39 คน คิดเป็นร้อยละ 22.16
2. ฐานะการสมรสของครูสังกัดศึกษาและนักการศึกษา
 โสด จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 49.43
 สมรสแล้วจำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 50.57
3. ศาสนาที่นับถือ คือ ศาสนาพุทธ จำนวน 173 คิดเป็นร้อยละ 98.30,
 ศาสนาคริสต์ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.13 และศาสนาอิสลาม 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.57
4. อายุของกลุ่มตัวอย่างประชากร ครูและนักการศึกษา มีอายุต่ำสุด คือ
 อายุ 22 ปี และอายุสูงสุด คือ 55 ปี อายุเฉลี่ยของครูและนักการศึกษา 33.32 ปี
5. อายุการทำงานของครูสังกัดศึกษาและนักการศึกษา อายุการทำงาน
 มากที่สุดของครู คือ 30 ปี และอายุการทำงานที่น้อยที่สุด คือ 6 เดือน อายุการทำงาน
 ของครูสังกัดศึกษาและนักการศึกษา โดยเฉลี่ย 12.27 ปี

6. วุฒิการศึกษาของครูสังกัดศึกษาและนักการศึกษา

ปริญญาเอก	Ph.D.	จำนวน	6 คน	คิดเป็นร้อยละ	3.40
	Ed.D.	จำนวน	1 คน	คิดเป็นร้อยละ	0.57
ปริญญาโท	M.A.	จำนวน	10 คน	คิดเป็นร้อยละ	5.68
	M.S.	จำนวน	4 คน	คิดเป็นร้อยละ	2.27
	M.Ed.	จำนวน	4 คน	คิดเป็นร้อยละ	2.27
	อม.	จำนวน	1 คน	คิดเป็นร้อยละ	0.57
	คม.	จำนวน	6 คน	คิดเป็นร้อยละ	3.40
	กศ.ม.	จำนวน	8 คน	คิดเป็นร้อยละ	4.54

ปริญญาตรี	กศ.บ.	จำนวน	68	คน	คิดเป็นร้อยละ	38.63
	คบ.	จำนวน	18	คน	คิดเป็นร้อยละ	10.22
	อบ.	จำนวน	1	คน	คิดเป็นร้อยละ	0.57
	ศศ.บ.	จำนวน	9	คน	คิดเป็นร้อยละ	5.11
	วท.บ.	จำนวน	2	คน	คิดเป็นร้อยละ	1.13
ต่ำกว่าปริญญาตรี		จำนวน	38	คน	คิดเป็นร้อยละ	21.59

7. ประสบการณ์ในการสอนของครูสังคัมศึกษาและนักการศึกษา จำนวน 176 คน มีประสบการณ์ในการสอนต่ำกว่า 1 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.68 สอนอยู่ระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ 36.93 สอนอยู่ระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 สอนอยู่ระหว่าง 11 - 15 ปี จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 19.31 สอนระหว่าง 16 - 20 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 13.06 และสอนมากกว่า 20 ปีขึ้นไป จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ประสบการณ์การสอนของครูสังคัมศึกษาและนักการศึกษา โดยเฉลี่ย 10.65 ปี

8. ระดับชั้นที่ทำการสอน ครูสังคัมศึกษาและนักการศึกษา ทำการสอนในระดับชั้นต่าง ๆ ดังนี้ คือ ชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 82.38 ชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา 12 คน คิดเป็นร้อยละ 6.81 และชั้นอุดมศึกษา จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 10.79

9. ครูสังคัมศึกษาและนักการศึกษา ซึ่งนำมาใช้เป็นตัวอย่างประชากร เป็นครูที่เคยมีความรู้เรื่องประชากรศึกษามาก่อนเป็นจำนวน 146 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 82.95 และไม่เคยรู้เรื่องประชากรศึกษามาก่อน จำนวน 30 คน หรือร้อยละ 17.05

10. ครูสังคัมศึกษาและนักการศึกษา ซึ่งมีความรู้เกี่ยวกับประชากรศึกษา อาจจำแนกที่มาแห่งความรู้ได้ว่า

10.1 ได้มาจากการศึกษาโดยตรง จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 21.23

10.2 ได้มาจากการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 51.37

10.3 ได้มาจากการอบรม จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 27.40

ภาคที่ 2

ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา ในการสอดแทรกประชากร
ศึกษา ในหลักสูตรสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น

สำหรับความคิดเห็นของครูสังคมศึกษา และนักการศึกษา ในการสอดแทรกประชากร
ศึกษา ในหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยจะได้นำเสนอผลในรูปตาราง
เพื่อความสะดวกในการศึกษาข้อมูลได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่อง ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร (หมวด ก.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 1 - 2 - 3) คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ก. ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร</u>												
1. จำนวนประชากร	68.18	53.41	-	-	60.23	-	-	-	60.23	45.45	-	-
2. ส่วนประกอบและลักษณะของประชากร	71.02	-	-	2.27	68.75	-	-	2.27	69.32	69.89	-	2.27
- ความอายุและเพศ												
- ความการสมรส												
- ความการศึกษา												
- ความเศรษฐกิจ												
- ความศาสนาและภาษา												
- ความเชื้อชาติและกลุ่มสังคม												
3. ความหนาแน่นและการกระจายของประชากร	75.57	63.07	-	-	71.02	-	-	-	65.91	-	-	-

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	หน้าทผลเมือง	ศิลากรรม	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	หน้าทผลเมือง	ศิลากรรม	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	หน้าทผลเมือง	ศิลากรรม
4. องค์ประกอบของการ เปลี่ยนแปลงประชากร	-	-	-	-	56.82	-	-	-	56.82	47.79	-	-
- การตาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- การเกิด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- การอพยพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการ เปลี่ยนแปลง องค์ประกอบของประชากร	7.14	70.45	-	-	77.27	63.07	-	-	80.68	-	-	-
- สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการตาย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อภาวะการเจริญพันธุ์ (การเกิด)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการกระจายตัวและ และการย้ายถิ่นของประชากร (การอพยพ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษาในหมวด ก. (ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร) ครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา ร้อยละ 68.18 ขึ้นไป มีความคิดเห็นว่า ควรสอดแทรกในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 1 และร้อยละ 56.82 ขึ้นไป เห็นว่า ควรสอดแทรกในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 2 - 3 นอกจากนี้มีครูและนักการศึกษาเห็นว่า ควรสอดแทรกหัวข้อบางหัวข้อในหมวดความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร เช่น เรื่องจำนวนประชากร, ความหนาแน่นของประชากร, สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของประชากร ควรสอดแทรกไว้ในวิชาประวัติศาสตร์ ระดับ ม.ศ. 1 ตั้งแต่ร้อยละ 53.41 ขึ้นไป เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับเนื้อหาประชากรศึกษาหัวข้อเดียวกันในวิชาภูมิศาสตร์แล้ว มีจำนวนครูและนักการศึกษาที่เห็นควายน้อยกว่า

สำหรับเนื้อหาประชากรศึกษาข้อเดียวกัน ซึ่งอาจสอดแทรกได้ 2 วิชาหรือมากกว่า ให้ครูพิจารณาเลือกสอนตามความเหมาะสมในวิชาใดวิชาหนึ่ง ถ้าสอนในวิชาหนึ่งอาจไม่กล่าวถึงในวิชาหนึ่งเพื่อป้องกันการซ้ำซ้อน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 ความคิดเห็นของครูสังคมนตรีและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่อง ผลที่ตามมา ภายหลังการเปลี่ยนแปลงประชากร (หมวด ข.) ซึ่งควรจะสอดแทรกในวิชาสังคมนตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 1 - 2 - 3) คิดเป็นจำนวนร้อยละ

เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ข. ผลที่ตามมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงประชากร</u>												
<u>ภาวะประชากรในครอบครัว</u>												
6. การอนามัยของแม่และเด็ก	-	-	58.52*	-	-	-	58.52*	-	-	-	58.52*	-
7. เศรษฐกิจของครอบครัว (รายได้, รายจ่าย, การออมทรัพย์)	-	-	78.98*	-	-	-	78.98*	-	-	-	78.98*	-
8. ขนาดของครอบครัว	-	-	60.80*	-	-	-	60.80*	-	-	-	60.80*	-
9. การศึกษาของบุตรในแต่ละครอบครัว	-	-	62.50*	-	-	-	62.50*	-	-	-	62.50*	-
10. สังคมภายในครอบครัว	-	-	67.05*	-	-	-	67.05*	-	-	-	67.05*	-
<u>ภาวะประชากรของประเทศและปัญหาสืบเนื่องจากอัตราการเพิ่มประชากรรวดเร็วเกินไป</u>												
11. ปัญหาเกิดจากความไม่สมดุลระหว่างจำนวนประชากรกับทรัพยากร	78.98	-	-	-	65.91	-	-	-	65.91	-	-	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนำที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนำที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนำที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>คำนเศรษจรูจ</u>												
12. การซำคที่คินหำกิน	60.23	-	61.36*	-	57.95	-	61.36*	-	57.95	-	61.36*	-
13. กุำรวำงำน	53.41	-	66.48*	-	57.95	-	66.48*	-	57.95	-	66.48*	-
14. คำนรงวำนค้ำ	46.59	-	52.80*	-	46.02	-	52.80*	-	46.02	-	52.80*	-
15. คำนขำกจนและอคอยำก	55.68	-	64.20*	-	60.80	-	64.20*	-	60.80	-	64.20*	-
<u>คำนการศีกษำ</u>												
16. รำขงำยคำนการศีกษำเพิ่มขิ้น	41.48	-	45.45*	-	47.16	-	45.45*	-	47.16	-	45.45*	-
17. โอกำสในกำรปรึบปรุ้งการศีกษำ นอยลง	42.05	-	44.32*	-	52.84	-	44.32*	-	52.84	-	44.32*	-
18. คณภำพของนักรเรียนนอยลง	43.75	-	49.43*	-	-	-	49.43*	-	-	-	49.43*	-
<u>คำนสังคัม</u>												
19. การซำคที่ขยำอำตัยและกำรเกิด หล่งเสื่อมไทรม	67.61	-	67.05*	-	62.50	-	67.05*	-	62.50	-	67.05*	-

ตารางที่ 2 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	พัฒนาเมือง	ศิขรม	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	พัฒนาเมือง	ศิขรม	ภูมิภาค	ประวัติศาสตร์	พัฒนาเมือง	ศิขรม
20. การเกิดอาชญากรรม	52.84	-	60.23*	50.57	52.27	-	60.23*	50.57	52.27	-	60.23*	50.57
21. ความเสื่อมทางานศิขรมในสังคม	57.39	-	70.30*	64.20	62.50	-	70.30*	64.20	62.50	-	70.30*	64.20
22. การศึกษาเสพตึก งานสุขภาพ	51.14	-	63.64*	-	54.55	-	63.64*	-	54.55	-	63.64*	-
23. สุขภาพของประชากรอยู่ในระดับต่ำ งานสิ่งแวดล้อม	61.36	-	-	-	53.98	-	-	-	53.98	-	-	-
24. ความสกปรกของสิ่งแวดล้อม อากาศ, น้ำ	70.45	-	-	-	62.50	-	-	-	62.50	-	-	-
25. ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย งานการเมือง, การปกครอง	72.16	-	-	-	52.84	-	-	-	52.84	-	-	-
26. การปกครองที่ทำให้หัวถึงกันไคยาก	40.34	-	58.52*	-	48.86	-	58.52*	-	48.86	45.45	58.52*	-
27. การกอการราย งานลัทธิการเมือง	42.05	-	56.82*	-	44.89	9.39	56.82*	-	44.89	-	56.82*	-

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษาในหมวด ข. ผลที่ตามมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงประชากร) เรื่องภาวะประชากรภายในครอบครัวนั้น ครูและนักการศึกษาจำนวนมากกว่าร้อยละ 58.52 มีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาหน้าที่พลเมือง (จะเป็นระดับชั้น ม.ศ. 1 - 2 - 3 ก็แล้วแต่เนื้อหาของวิชาหน้าที่พลเมืองบทนั้น ๆ จะเรียนในชั้นใด)

สำหรับเรื่องภาวะประชากรของประเทศและปัญหาสืบเนื่องจากการเพิ่มประชากรรวดเร็วเกินไป ครูและนักการศึกษามีความคิดเห็นเหมือนกันว่า ควรสอดแทรกเรื่องปัญหาความไม่สมดุลระหว่างจำนวนประชากรกับทรัพยากรธรรมชาติไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 1 ถึงร้อยละ 78.98 และเห็นด้วยว่าควรสอดแทรกไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 2 - 3 ร้อยละ 65.91

เรื่องปัญหาสืบเนื่องจากอัตราการเพิ่มประชากรรวดเร็วเกินไปในด้านเศรษฐกิจ, การศึกษา, สังคม, สิ่งแวดล้อม, การเมืองการปกครอง และการอพยพ ครูและนักการศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ และหน้าที่พลเมือง เป็นจำนวนใกล้เคียงกัน และผู้ที่เห็นด้วยมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ขึ้นไป

สำหรับเนื้อหาประชากรศึกษาค้นสุขภาพและสิ่งแวดล้อม ครูและนักการศึกษามีความเห็นว่า ควรสอดแทรกอยู่ในวิชาภูมิศาสตร์เพียงอย่างเดียว ซึ่งมีจำนวนมากกว่าร้อยละ 61.36

นอกจากนี้ มีเนื้อหาประชากรศึกษาบางหัวข้อ เช่นปัญหาที่เนื่องมาจากการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว แล้วมีผลทำให้เกิดอาชญากรรม ความเสื่อมทางด้านศีลธรรมในสังคม ครูและนักการศึกษามีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาศีลธรรมเช่นกัน จำนวนร้อยละ 50.57 และ 64.20

ตารางที่ 3 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องวิธีการแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากร (หมวด ค.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1 - 2 - 3) คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ค. วิธีการแก้ไขปัญหาค้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากร</u>												
<u>ในระดับครอบครัว</u>												
33. การวางแผนชีวิตในครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพ และสังคม	-	-	78.41*	-	-	-	78.41*	-	-	-	78.41*	-
34. การจำกัดขนาดของครอบครัว	-	-	66.48*	0.57	-	-	66.48*	0.57	-	-	66.48*	0.57
<u>ในระดับชาติ</u>												
35. แผนการพัฒนาประเทศ <u>ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ</u>	55.11	-	47.16*	-	60.23	-	47.16*	0.57	60.23	-	47.16*	-
36. การพัฒนาทรัพยากร	69.32	-	-	-	55.68	-	-	-	55.68	-	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิตำสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าพิลดเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าพิลดเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าพิลดเมือง	ศีลธรรม
37. การขยายเขตท่ามาหากินทางค้ำน เกษตร	68.18	-	59.09*	-	67.61	-	59.09*	-	67.61	-	59.09*	-
38. การเก็บผลผลิตทางค้ำนการ เกษตร	53.41	-	51.14*	-	51.70	-	51.14*	-	51.70	-	51.14*	-
39. การพัฒนาทางค้ำนอุตสาหกรรม	51.14	-	56.82*	-	56.25	-	56.82*	-	56.25	-	56.82*	-
40. การกระตุนการอ้อมทรัพย์	-	-	54.55*	-	52.84	-	54.55*	-	52.84	-	54.55*	-
41. การประหยัดเพื่อการใซเครื่องอุปโภค บริโภคตามความจำเป็น ค้ำนการศึกษา	-	-	68.18	-	0.57	-	68.18	-	0.57	-	68.18	-
42. การส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ ค้ำนสังคม	-	-	65.91*	-	-	-	65.91*	-	-	3.98	65.91*	-
43. การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความ รับผิดชอบในหน้าที่พิลด เมือง	-	8.55	77.27*	57.95	-	-	77.27*	57.95	-	-	77.27*	57.95
44. การวางผัง เมือง	-	-	-	-	55.11	-	-	-	7.39	-	-	-

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการเนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนาทพลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนาทพลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิตำสตร	ประวัติศาสตร	หนาทพลเมือง	ศีลธรรม
45. การจึกที่อยุอาศัย	-	-	-	-	51.70	-	-	-	0.57	-	-	-
46. การสง เสริมทางคานศีลธรรม และวิชันธรรม	-	7.95	67.05*	74.43	-	5.68	67.05*	74.43	-	-	67.05*	74.43
47. การสง เสริมใโหคนมีงานทำ าลา	-	-	56.82*	-	68.18	-	56.82*	-	-	-	56.82	-
48. การแกใรปัญหาคานสุขภาพ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
49. การแกใรปัญหาคานการ เมืองการปกครอง กานการอพยพ	-	11.93	65.34*	-	0.57	6.25	65.34*	-	0.57	52.84	65.34*	-
50. การกระคุนใโหอพยพไปชนบท	-	-	48.86*	-	-	-	48.86*	-	-	-	48.86*	-
51. การควบคุมการอพยพจากชนบท เขากรุง	-	-	52.84*	-	-	-	52.84*	-	-	-	52.84*	-
52. การกำหนดคณสมบัติของคนที่อพยพ เขาประเทศ	-	-	52.27*	-	-	-	52.27*	-	-	-	52.27*	-
53. การควบคุมจำนวนคนอพยพเขาประเทศ	-	-	51.14*	-	1.14	-	51.14*	-	1.14	47.16	51.14*	-

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องวิธีการแก้ไข ปัญหาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากร ครูและนักการศึกษาที่มีความคิดเห็นว่า ในระดับ ครอบครัวนั้น (การวางแผนชีวิตในครอบครัวและการจำกัดขนาดของครอบครัว) ควรสอดแทรกไว้ในวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นจำนวนร้อยละ 78.41 และ 66.48 และสำหรับในระดับ ชาติ ในคานการพัฒนาเศรษฐกิจ กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรสอดแทรกเนื้อหาประชากรศึกษาคำนวณไว้ในวิชาภูมิศาสตร์และหน้าที่พลเมือง โดยมีความเห็นแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย เป็นที่น่าสังเกตว่า จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่จะให้สอดแทรกในวิชาภูมิศาสตร์มีจำนวน สูงกว่าการสอดแทรกในวิชาหน้าที่พลเมือง

ส่วนเรื่อง การกระตุ้นการออมทรัพย์ การประหยัด หรือการใช้เครื่องอุปโภค-บริโภคตามความจำเป็น และการส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ ครูและนักการศึกษาที่มีความเห็นว่า ควรสอดแทรกในวิชาหน้าที่พลเมืองเพียงวิชาเดียว เป็นจำนวนร้อยละ 54.55, 68.18 , 65.91 สำหรับหัวข้อเรื่องการกระตุ้นการออมทรัพย์ มีผู้เห็นว่า อาจสอดแทรกในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 3 ได้เช่นกัน แต่มีจำนวนน้อยกว่า คือร้อยละ 52.84

การแก้ปัญหาประชากรที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทางด้านสังคม ในหัวข้อที่เสริมสร้างให้ประชาชนมีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง กลุ่มตัวอย่างมีความคิดเห็นว่า อาจสอดแทรกในวิชาหน้าที่พลเมืองร้อยละ 77.27 และอาจสอดแทรกในวิชาศีลธรรมได้เช่นกัน ซึ่ง มีผู้สนับสนุน ร้อยละ 57.95

สำหรับเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องการวางผังเมือง และการจัดที่อยู่อาศัย กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 2 เป็นจำนวนร้อยละ 55.11 และ 51.70 เป็นที่น่าสังเกตว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยเพียงวิชาเดียว และชั้นเดียว

สำหรับเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องการส่งเสริมทางด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม กลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไ้ทั้งในวิชาหน้าที่พลเมืองและศีลธรรม สำหรับวิชาศีลธรรมมีผู้เห็นด้วย มากกว่าถึงร้อยละ 74.43 ในขณะที่ในวิชาหน้าที่พลเมืองมีเพียงร้อยละ 67.05

เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องการส่งเสริมให้คนมีงานทำ กลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 56.82 เห็นว่า ควรสอดแทรกในวิชาหน้าที่พลเมือง และร้อยละ 68.18 เห็นว่า

ควรสอดแทรกไว้ในวิชาภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 2

ส่วนเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องการแก้ไขปัญหาค่าจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็วทางด้านการเมือง การปกครอง และการอพยพ ครูและนักการศึกษาที่มีความเห็นว่าจะสอดแทรกไว้ในวิชาหน้าที่พลเมืองมากกว่าในวิชาอื่น ๆ จำนวนมากกว่าร้อยละ 48.86 จนถึงร้อยละ 65.34 นอกจากนั้นกลุ่มตัวอย่างจำนวนร้อยละ 52.84 เห็นว่าควรสอดแทรกเรื่องการแก้ไขปัญหาค่าเมืองการปกครองไว้ในวิชาประวัติศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 3 เป็นที่น่าสนใจเห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษาตั้งแต่หัวข้อที่ 42 - 53 ผู้ตอบส่วนใหญ่เห็นควยที่ให้สอดแทรกในวิชาหน้าที่พลเมือง มากกว่าหัวข้ออื่น ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ในภาวะที่มีการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวการแก้ไขและปรับตัว(หมวด ง.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ. 1-2-3) คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ง. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน ในภาวะที่มีการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวการแก้ไขและปรับตัว</u>												
54. การแก้ไขค่าการศึกษาและการเลือกทางศึกษาต่อ	-	-	74.43*	-	-	-	74.43*	-	-	-	74.43*	-
55. การเตรียมตัวก่อนการประกอบอาชีพ	-	-	66.48*	-	0.57	-	66.48*	-	0.57	-	66.48*	-
56. การเตรียมตัวแก้ไขปัญหาคานสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว	-	-	61.36*	-	-	-	61.36*	-	-	-	61.36*	-
57. การเตรียมตัวแก้ปัญหาคานอาชญากรรม	-	-	60.23*	-	-	-	60.23*	-	-	-	60.23*	-
58. การปรับตัวเกี่ยวกับปัญหาศีลธรรมวัฒนธรรม	-	-	76.70*	70.45	-	-	76.70*	70.45	-	64.20	76.70*	70.45
59. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในภาวะที่มีประชากรแออัด	-	-	72.73*	51.14	-	-	72.73*	51.14	-	-	72.73*	51.14
60. ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการบริโภค	-	-	47.73*	-	-	-	47.73*	-	-	-	47.73*	-

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรเรื่อง ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับ
ตัวผู้เรียนในภาวะที่มีการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวการแก้ไขและปรับตัว
(หมวด ก.) ครูและนักการศึกษามีความเห็นว่า ควรสอดแทรกเนื้อหาประชากรศึกษา
หมวดนี้ไว้ในวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นจำนวนมากกว่าร้อยละ 60.23 ขึ้นไป สำหรับหัวข้อ
เรื่องการปรับตัว เกี่ยวกับปัญหาศีลธรรมและวัฒนธรรม การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในภาวะที่มี
ประชากรแออัด กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 70.45 และ 51.14 เห็นว่าควรสอดแทรกไว้ใน
วิชาศีลธรรมได้อีกด้วย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 ความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวคิด
 ด้านเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรด้านการเจริญพันธุ์
 (หมวด จ.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1-2-3)
 คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
หมวด จ. แนวคิดด้านเนื้อหาเพื่อเสริม ความเข้าใจองค์ประกอบของ การเปลี่ยนแปลงประชากรด้าน การเจริญพันธุ์ (การเกิด)												
61. ระบบการสืบพันธุ์ของมนุษย์	-	-	38.07*	-	-	-	38.07*	-	-	-	38.07*	-
62. ลักษณะทางสรีระวิทยาของมนุษย์	-	-	36.93*	-	-	-	36.93*	-	-	-	36.93*	-
63. ลักษณะกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์	-	-	31.82*	-	-	-	31.82*	-	-	-	31.82*	-
64. ชรรษาติแห่งการเจริญเติบโตและ การพัฒนาการของมนุษย์	-	-	48.30*	-	-	-	48.30*	-	-	-	48.30*	-

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวคิดด้านเนื้อหา เพื่อเสริมความเข้าใจองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรด้านการเจริญพันธุ์ (หมวด จ.) นั้น ครูและนักการศึกษามีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นจำนวนร้อยละ 31.82 ขึ้นไป และมีจำนวนที่เห็นด้วยสูงสุดเพียงร้อยละ 48.30 เป็นที่น่าสังเกตว่า มีผู้เห็นด้วยว่า ควรสอดแทรกเนื้อหาประชากรหมวดนี้ไว้เพียงวิชาเดียว และมีจำนวนน้อย ไม่ถึงร้อยละ 50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ความคิดเห็นของครูสังคมนาและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว (หมวด ฉ.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมนา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1-2-3) คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการเนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ฉ. ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว</u>												
65. การตระหนักถึงความจำเป็นที่แต่ละครอบครัวควรมีการวางแผน	-	-	70.45*	0.57	-	-	70.45*	0.57	-	-	70.45*	0.57
66. ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติของคู่สามีภรรยาในการกำหนดขนาดของครอบครัว	-	-	57.95*	-	-	-	57.95*	-	-	-	57.95*	-
67. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด	-	-	44.32*	-	-	-	44.32*	-	-	-	44.32*	-
68. ความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่ให้บริการเรื่องการวางแผนครอบครัวและแหล่งที่ให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวประชากร	-	-	57.39*	-	-	-	57.39*	-	-	-	57.39*	-

จากตารางที่ 6 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องความรู้เกี่ยวกับ ความสำคัญและแนวการปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว (หมวด ค.) ครูและนักการศึกษา มีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชาหน้าที่พลเมือง เป็นจำนวนมากกว่า ร้อยละ 57.95 ขึ้นไป แต่บางหัวข้อ เช่นความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด มีผู้เห็นควยค่อนข้างน้อย คือ ร้อยละ 44.32 เท่านั้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักการศึกษา ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวคิด
 คำนเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจ โดยศึกษาเปรียบเทียบกับภาวะประชากรในแต่ละประเทศ
 (หมวด ช.) ซึ่งควรสอดแทรกในวิชาสังคมศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น (ม.ศ.1-2-3)
 คิดเป็นจำนวนร้อยละ

รายการ เนื้อหาประชากรศึกษา	ม.ศ. 1				ม.ศ. 2				ม.ศ. 3			
	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	หน้าที่พลเมือง	ศีลธรรม
<u>หมวด ช. แนวคิดค่านเนื้อหาเพื่อเสริม</u> <u>ความเข้าใจโดยศึกษาเปรียบเทียบกับ</u> <u>ภาวะประชากรในแต่ละประเทศ</u>												
69. เหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงประชากร	-	-	-	-	50.00	-	-	-	50.00	64.20	-	-
70. วิธีการแก้ปัญหา - นโยบาย - โครงการ	-	-	-	-	53.41	-	-	-	53.41	56.82	-	-

จากตารางที่ 7 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวคิดค่านเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจโดยศึกษาเปรียบ
 เทียบกับภาวะประชากรในแต่ละประเทศนั้น กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50.00 และ 53.41 มีความเห็นว่า ควรสอดแทรกไว้ในวิชา
 ภูมิศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 2-3 และกลุ่มตัวอย่างที่เห็นแตกต่างกันจำนวนร้อยละ 64.20 และ 56.82 เห็นว่าควรสอดแทรกไว้ในวิชา
 ประวัติศาสตร์ ชั้น ม.ศ. 3

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากแบบสอบถามนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

จำนวน 150 คน

ในการวิเคราะห์แบบสอบถามนักเรียนนี้ ผู้วิจัยได้แยกออกเป็นสองภาคด้วยกัน ภาคแรก เกี่ยวกับข้อมูลที่เป็นรายละเอียดของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร ภาคที่ 2 ประกอบด้วยความเห็นของนักเรียนในเรื่องความสนใจที่มีต่อเนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดต่าง ๆ รวมทั้งจะเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสนใจของนักเรียนทั้ง 3 ชั้น คือ ม.ศ. 1, 2 และ 3 ต่อเนื้อหาประชากรศึกษาแต่ละหัวข้อ การเสนอคำตอบจะประกอบด้วยการบรรยายอย่างง่าย ๆ ในภาคแรก ในภาคที่ 2 เป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปตาราง พร้อมด้วยการสรุปผลประกอบตารางนั้น ๆ

สำหรับการคิกค่าเฉลี่ยในเรื่องความสนใจของนักเรียนต่อเนื้อหาประชากรศึกษาแต่ละข้อ ผู้วิจัยใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ยของคำตอบจากข้อมูลที่เปลี่ยนเป็นตัวเลข ด้วยวิธีมาตราส่วน ประมาณค่า (Rating Scale) โดยการกำหนดค่าคะแนน (weight) เป็น 4 ระดับ

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เป็นตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ 10 โรงเรียน ดังนี้

1.1 โรงเรียนโยธินบูรณะ	จำนวน	15 คน
1.2 โรงเรียนสตรีศรีสุริโยทัย	จำนวน	15 คน
1.3 โรงเรียนสตรีศรีนครปฐมบ่อเพ็ญ	จำนวน	15 คน
1.4 โรงเรียนศึกษานารี	จำนวน	15 คน
1.5 โรงเรียนวัดหนองจอก	จำนวน	15 คน
1.6 โรงเรียนสุวรรณารามวิทยาคม	จำนวน	15 คน
1.7 โรงเรียนวัดควรมงคล	จำนวน	15 คน

1.8 โรงเรียนพระโขนง	จำนวน	15 คน
1.9 โรงเรียนราชวินิต	จำนวน	15 คน
1.10 โรงเรียนยานนาวา	จำนวน	15 คน
	รวม	150 คน

โดยแยกเป็นนักเรียน ชั้น ม.ศ. 1 โรงเรียนละ 5 คน นักเรียน ชั้น ม.ศ.2
โรงเรียนละ 5 คน และนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 จำนวนโรงเรียนละ 5 คนเช่นกัน

รวมจำนวนนักเรียน ชั้น ม.ศ. 1	ที่เป็นตัวอย่างประชากรจำนวน	50 คน
" ชั้น ม.ศ. 2	"	50 คน
" ชั้น ม.ศ. 3	"	50 คน
รวมจำนวนนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากร		150 คน

โดยแบ่งเป็นเพศหญิง 78 คน และ เพศชาย 72 คน

สำหรับอายุของนักเรียนที่เป็นตัวอย่างประชากรในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น
อายุต่ำสุดของนักเรียน คือ 11 ปี อายุสูงสุด คือ 19 ปี อายุเฉลี่ยของนักเรียนซึ่งเป็น
ตัวอย่างประชากร คือ 15.72 ปี

จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 150 คน นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นจำนวนร้อยละ
94.66 ศาสนาคริสต์ 4 คน คิดเป็นจำนวนร้อยละ 2.66 และศาสนาอิสลาม 4 คน
คิดเป็นจำนวนร้อยละ 2.66

โรงเรียนซึ่งทำการสุ่มตัวอย่างประชากร มีทั้งโรงเรียนชายล้วน, หญิงล้วน และ
สหศึกษา ประเภทของหลักสูตรที่ใช้ มีทั้งหลักสูตรฉบับ พ.ศ. 2503 เป็นจำนวนร้อยละ
69.33 และ หลักสูตร ค.ม.ส. จำนวนร้อยละ 30.67

สำหรับตารางที่ 8 ถึงตารางที่ 14 ซึ่งจะได้นำเสนอต่อไปนี้เป็นตารางที่แสดง
ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นของนักเรียนในเรื่องความสนใจ การแสดงค่าเฉลี่ยดังกล่าว ผู้วิจัย
ได้ใช้ค่าเฉลี่ยจากการกำหนดค่าของคะแนนในช่วงความสนใจต่อเนื้อหาประชากรศึกษา
โดยกำหนดค่าของคะแนน เป็นดังนี้

สนใจมาก	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	3
สนใจพอควร	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	2
สนใจน้อย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	1
ไม่สนใจเลย	ให้ค่าคะแนนเท่ากับ	0

เมื่อได้ค่าคะแนนแล้ว ผู้วิจัยได้นำคะแนนดังกล่าว มาศึกษาน้ำหนักของคะแนน และกำหนดระดับค่าเฉลี่ยของความสนใจของนักเรียนทั้ง 3 ชั้น (ม.ศ.1, 2, 3) ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย	2.6 - 3	คิดเป็นค่า	สนใจมาก
ระดับค่าเฉลี่ย	1.6 - 2.5	คิดเป็นค่า	สนใจพอควร
ระดับค่าเฉลี่ย	0.6 - 1.5	คิดเป็นค่า	สนใจน้อย
ระดับค่าเฉลี่ย	0.0 - 0.5	คิดเป็นค่า	ไม่สนใจเลย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 ความสนใจของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
<u>หมวด ก.</u> ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร									
1. จำนวนประชากร	2.24	0.60	สนใจพอควร	2.16	0.87	สนใจพอควร	2.14	0.80	สนใจพอควร
2. ส่วนประกอบและลักษณะของประชากร									
2.1 ด้านอายุและเพศ	1.84	0.84	สนใจพอควร	1.21	0.81	สนใจพอควร	1.46	0.83	สนใจพอควร
2.2 ด้านการสมรส	0.64	0.77	สนใจน้อย	1.18	1.01	สนใจน้อย	1.10	0.98	สนใจน้อย
2.3 ด้านการศึกษา	2.76	0.45	สนใจมาก	2.68	0.46	สนใจมาก	2.76	0.66	สนใจมาก
2.4 ด้านเศรษฐกิจ	2.46	0.64	สนใจพอควร	2.46	0.63	สนใจพอควร	2.62	0.67	สนใจมาก
2.5 ด้านศาสนาและภาษา	2.02	0.77	สนใจพอควร	2.08	0.91	สนใจพอควร	2.01	1.06	สนใจพอควร
2.6 ด้านเชื้อชาติและกลุ่มสังคม	1.46	0.87	สนใจน้อย	1.80	0.90	สนใจพอควร	2.00	1.35	สนใจพอควร
3. ความหนาแน่นและการกระจายของประชากร	1.82	0.87	สนใจพอควร	1.84	0.88	สนใจพอควร	2.05	0.79	สนใจพอควร

ตารางที่ 8 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
4. องค์ประกอบและการเปลี่ยนแปลงของประชากร	1.34	0.79	สนใจน้อย	1.56	0.58	สนใจน้อย	1.72	0.98	สนใจพอควร
4.1 การตาย	1.34	0.79	สนใจน้อย	1.56	0.58	สนใจน้อย	1.72	0.98	สนใจพอควร
4.2 การเกิด	1.54	1.04	สนใจน้อย	1.66	0.91	สนใจพอควร	1.70	1.00	สนใจพอควร
4.3 การอพยพ	1.30	0.90	สนใจน้อย	1.22	0.93	สนใจน้อย	1.32	0.97	สนใจน้อย
5. สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของประชากร									
5.1 อิทธิพลต่อภาวะของการตาย	1.74	0.91	สนใจพอควร	1.96	0.89	สนใจพอควร	1.94	0.95	สนใจพอควร
5.2 อิทธิพลต่อภาวะการเจริญพันธุ์(การเกิด)	1.72	0.85	สนใจพอควร	1.68	1.07	สนใจพอควร	1.94	1.03	สนใจพอควร
5.3 อิทธิพลต่อการกระจายตัวและการขยายดิน	1.54	0.94	สนใจน้อย	1.40	0.92	สนใจน้อย	1.58	0.89	สนใจน้อย

จากตารางที่ 8 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาของประชากรศึกษาในหมวดข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร (หมวด ก.) โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนในชั้น ม.ศ. 1 สนใจพอควร ความสนใจอันคับข้องคือ ความสนใจน้อย ซึ่งมีอยู่หลายรายการ เช่น องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร ฯลฯ เนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดนี้ที่นักเรียนสนใจมาก หรือไม่สนใจเลยนั้น แทบไม่มี

สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ. 2 มีความสนใจพอควร เช่นเดียวกับนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 นักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ก็เช่นเดียวกัน มีความสนใจพอควร ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบแล้ว มีจำนวนความสนใจมากกว่านักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ ม.ศ. 2

โดยสรุปแล้ว ในเนื้อหาประชากรศึกษาหมวดนี้ นักเรียนมีความสนใจพอควร

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
13. การว่างงาน	2.34	0.74	สนใจพอควร	2.36	0.81	สนใจพอควร	2.62	0.70	สนใจมาก
14. ค่าแรงงานต่ำ	2.42	0.73	สนใจพอควร	2.36	0.81	สนใจพอควร	2.48	0.74	สนใจพอควร
15. ความยากจนและอดอยาก <u>งานการศึกษา</u>	2.64	0.50	สนใจมาก	2.54	0.76	สนใจพอควร	2.82	0.44	สนใจมาก
16. กระจายงานการศึกษาเพิ่มขึ้น	2.72	0.49	สนใจมาก	2.48	0.76	สนใจพอควร	2.44	0.83	สนใจพอควร
17. โอกาสในการปรับปรุงการศึกษาน้อยลง	2.66	0.54	สนใจมาก	2.70	0.57	สนใจมาก	2.62	0.74	สนใจมาก
18. คุณภาพของนักเรียนน้อยลง <u>งานสังคม</u>	2.66	0.64	สนใจมาก	0.68	0.71	สนใจน้อย	2.60	0.67	สนใจมาก
19. การขาดที่อยู่อาศัยและการเกิดแหล่ง <u>เสื่อมโทรม</u>	2.42	0.61	สนใจพอควร	2.38	0.74	สนใจพอควร	2.40	0.83	สนใจพอควร
20. การเกิดอาชญากรรม	2.20	0.85	สนใจพอควร	2.44	0.59	สนใจพอควร	2.34	0.67	สนใจพอควร
21. ความเสื่อมทางศีลธรรมในสังคม	2.14	0.99	สนใจพอควร	2.02	0.79	สนใจพอควร	2.12	0.91	สนใจพอควร
22. การศึกษาเสพติด <u>งานสุขภาพ</u>	2.36	0.95	สนใจพอควร	2.26	0.87	สนใจพอควร	2.40	0.64	สนใจพอควร
23. สุขภาพของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ	2.06	0.71	สนใจพอควร	2.22	0.73	สนใจพอควร	2.18	0.74	สนใจพอควร

ตารางที่ 9 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>กานสิ่งแวดลอม</u>									
24. ความสกปรกของสิ่งแวดลอม อากาศ น้ำ	2.42	0.64	สนใจพอควร	2.64	0.60	สนใจมาก	2.52	0.63	สนใจพอควร
25. ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย	2.46	0.57	สนใจพอควร	2.38	0.67	สนใจพอควร	2.34	0.67	สนใจพอควร
<u>กานการเมือง การปกครอง</u>									
26. การปกครองที่ทำให้หัวถึงกันไต่ยาก	2.00	0.72	สนใจพอควร	2.14	0.79	สนใจพอควร	2.32	0.65	สนใจพอควร
27. การกอดารราย คานลัทธิการเมือง	2.12	0.73	สนใจพอควร	2.52	0.73	สนใจพอควร	2.50	0.83	สนใจพอควร
28. ความไม่เสมอภาคของสังคม	2.14	0.96	สนใจพอควร	2.16	0.86	สนใจพอควร	2.34	0.86	สนใจพอควร
29. ปัญหาการรักษากฎหมาย	2.12	0.87	สนใจพอควร	1.94	0.84	สนใจพอควร	2.34	0.86	สนใจพอควร
<u>กานการอพยพ</u>									
30. การอพยพภายในประเทศ	1.34	0.81	สนใจน้อย	1.36	0.85	สนใจน้อย	1.08	0.84	สนใจน้อย
31. การกอดารรายคานลัทธิการเมือง	1.24	0.32	สนใจน้อย	1.34	1.09	สนใจน้อย	1.30	0.96	สนใจน้อย
32. การสูญเสียทรัพยากรคนที่มีสุขภาพ	2.16	1.02	สนใจพอควร	2.16	0.97	สนใจพอควร	2.04	0.90	สนใจพอควร

จากตารางที่ 9 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องผลที่ตามมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงประชากร (หมวด ข.) โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนในชั้น ม.ศ. 1 มีความสนใจพอควร ความสนใจอันคับข้องลงไป คือนักเรียนมีความสนใจมาก ซึ่งมีถึง 5 รายการ โดยเฉพาะเรื่องที่เกี่ยวข้องกับผลของอัตราเพิ่มประชากรที่มีต่อการศึกษา ส่วนเนื้อหาประชากรศึกษา ซึ่งนักเรียนมีความสนใจน้อย มีเพียง 2 รายการ

สำหรับนักเรียน ชั้น ม.ศ. 2 โดยเฉลี่ยแล้วมีผู้สนใจเรื่องประชากรศึกษาในหมวดนี้พอสมควร เนื้อหาประชากรศึกษาซึ่งนักเรียนชั้นนี้มีความสนใจมาก และสนใจน้อยมีเพียงอย่างละ 3 รายการ เนื้อหาทุกเรื่องได้รับความสนใจจากนักเรียนทั้งหมด

สำหรับนักเรียน ชั้น ม.ศ. 3 โดยเฉลี่ยแล้ว มีความสนใจในเนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดนี้พอสมควร เช่นเดียวกัน แต่ความสนใจมากในบางหัวข้อมีมากกว่านักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ 2 เนื้อหาในหมวดนี้มีนักเรียนมีความสนใจน้อย มีน้อยมาก

โดยสรุปแล้ว นักเรียนทั้ง 3 ชั้น มีความสนใจในเนื้อหาประชากรศึกษา
หมวดนี้พอควร

มีข้อน่าสังเกตว่า เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานั้น นักเรียนทั้ง 3 ชั้นมีความสนใจมากกว่าเรื่องอื่น ๆ แต่สำหรับผลของประชากรที่มีต่อการอพยพนั้น นักเรียนมีความสนใจน้อยมาก และเนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดนี้ ซึ่งนักเรียนไม่สนใจ ไม่มี

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 ความสนใจของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องวิธีการแก้ไขอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากร

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
หมวด ค. วิธีการแก้ไขอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากรภายในครอบครัว									
33. การวางแผนชีวิตในครอบครัวด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพ และสังคม	2.04	0.90	สนใจพอควร	2.46	0.69	สนใจพอควร	2.36	0.96	สนใจพอควร
34. การจำกัดขนาดครอบครัว	1.60	0.89	สนใจพอควร	1.86	0.97	สนใจพอควร	1.80	0.94	สนใจพอควร
ในระดัยชาติ									
35. แผนการพัฒนาประเทศ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ	2.20	0.89	สนใจพอควร	2.42	0.73	สนใจพอควร	2.44	0.65	สนใจพอควร
36. การพัฒนาทรัพยากร	2.10	0.81	สนใจพอควร	2.04	0.85	สนใจพอควร	1.94	0.88	สนใจพอควร
37. การขยายเขตท่ามาหากินทางด้านการเกษตร	2.02	0.95	สนใจพอควร	2.04	0.78	สนใจพอควร	1.82	0.94	สนใจพอควร
38. การเก็บผลผลิตทางการเกษตร	2.24	0.78	สนใจพอควร	2.36	0.68	สนใจพอควร	2.08	0.74	สนใจพอควร
39. การพัฒนาทางคมนาคม	2.20	0.77	สนใจพอควร	1.68	1.07	สนใจพอควร	2.24	0.72	สนใจพอควร
40. การกระทุงการซ่อมทรัพย์	2.22	1.08	สนใจพอควร	2.28	0.77	สนใจพอควร	2.22	0.85	สนใจพอควร
41. การประหยัดหรือการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคตามความจำเป็น	2.52	0.57	สนใจพอควร	2.46	0.76	สนใจพอควร	2.48	0.59	สนใจพอควร

ตารางที่ 10 (ต่อ)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>ด้านการศึกษา</u>									
42. การส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ	2.74	0.53	สนใจมาก	2.76	0.60	สนใจมาก	2.70	0.57	สนใจมาก
<u>ด้านสังคม</u>									
43. การเสริมสร้างให้ประชาชนมีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง	2.38	0.57	สนใจพอควร	2.50	0.57	สนใจพอควร	2.44	0.62	สนใจพอควร
44. การวางผังเมือง	1.52	0.81	สนใจน้อย	1.16	0.90	สนใจน้อย	1.52	0.90	สนใจน้อย
45. การจัดที่อยู่อาศัย	1.96	0.85	สนใจพอควร	1.88	0.79	สนใจพอควร	1.92	0.87	สนใจพอควร
46. การส่งเสริมทางด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม	2.34	0.73	สนใจพอควร	2.46	0.57	สนใจพอควร	2.46	0.67	สนใจพอควร
47. การส่งเสริมให้คนมีงานทำ	2.56	0.61	สนใจพอควร	2.42	0.73	สนใจพอควร	2.58	0.67	สนใจพอควร
48. การแก้ไขปัญหาคุณภาพ	2.18	0.57	สนใจพอควร	2.18	0.82	สนใจพอควร	2.20	0.66	สนใจพอควร
49. การแก้ไขปัญหาการเมือง การปกครอง การแก้ไขปัญหาการอพยพ	2.06	0.88	สนใจพอควร	1.86	1.19	สนใจน้อย	2.34	0.81	สนใจพอควร
50. การกระตุ้นให้อพยพออกไปชนบท	1.64	0.95	สนใจพอควร	1.58	1.06	สนใจน้อย	1.60	0.89	สนใจพอควร
51. การควบคุมการอพยพจากชนบทเข้ากรุง	1.56	1.02	สนใจน้อย	1.44	1.04	สนใจน้อย	1.46	0.44	สนใจน้อย
52. การกำหนดคุณสมบัติของคนอพยพเข้าประเทศ	2.04	0.88	สนใจพอควร	1.60	1.06	สนใจน้อย	2.04	1.02	สนใจพอควร
53. การควบคุมจำนวนคนอพยพเข้าประเทศ	1.96	0.99	สนใจพอควร	1.90	1.03	สนใจพอควร	1.96	0.87	สนใจพอควร

จากตารางที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องวิธีการแก้ไข ปัญหาอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากรโดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 มีความสนใจพอสมควร ทั้งการแก้ไขปัญหาในระดับครอบครัวและในระดับชาติ ไม่มีใครสนใจมากหรือสนใจน้อย ซึ่งเช่นเดียวกับนักเรียนชั้น ม.ศ. 2 โดยเฉลี่ยแล้วความสนใจมีพอควร แต่ในบางหัวข้อ จะมีความสนใจน้อยกว่าเด็กชั้น ม.ศ. 1 เช่น เรื่องการวางผังเมืองหรือเรื่องการอพยพย้ายที่อยู่

สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ก็เช่นเดียวกับนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ ม.ศ. 2 ความสนใจมีพอควร เรื่องที่สนใจน้อยก็เหมือนนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ ม.ศ. 2

โดยสรุปแล้ว หมวด ค. นักเรียนชั้น ม.ศ. 1-2-3 มีความสนใจพอควร เป็นที่น่าสังเกตว่า เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการศึกษายังเป็นเรื่องที่นักเรียนมีความสนใจมาก สำหรับเรื่องที่ใกล้ตัวนักเรียน เช่น การวางผังเมือง นักเรียนมีความสนใจน้อยมาก

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ความสนใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียน
ในภาวะที่ประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวการแก้ไขและปรับตัว

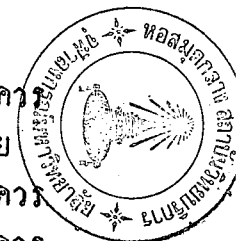
เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
<u>หมวด ก. ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในภาวะที่มีประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็วรวมทั้งแนวการแก้ไขและปรับตัว</u>									
54. การแก้ไขด้านการศึกษาและเลือกการศึกษาต่อ	2.40	0.74	สนใจพอควร	2.62	0.57	สนใจพอควร	2.56	0.66	สนใจพอควร
55. การเตรียมตัวก่อนการประกอบอาชีพ	2.08	0.74	สนใจพอควร	2.28	0.66	สนใจพอควร	2.40	0.64	สนใจพอควร
56. การเตรียมตัวแก้ปัญหาความสุขภาพอนามัยของตนเองและครอบครัว	1.90	0.63	สนใจพอควร	2.04	0.71	สนใจพอควร	2.04	0.89	สนใจพอควร
57. การเตรียมตัวแก้ปัญหาความอาชญากรรม	1.60	0.89	สนใจพอควร	1.74	0.88	สนใจพอควร	1.80	0.83	สนใจพอควร
58. การปรับตัวเกี่ยวกับปัญหาศีลธรรมวัฒนธรรม	1.92	0.77	สนใจพอควร	1.86	0.63	สนใจพอควร	2.12	0.77	สนใจพอควร
59. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในภาวะที่ประชากรแออัด	1.70	0.80	สนใจพอควร	1.96	0.82	สนใจพอควร	1.90	1.01	สนใจพอควร
60. ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการบริโภค	1.96	0.60	สนใจพอควร	2.18	0.82	สนใจพอควร	1.94	0.81	สนใจพอควร

จากตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในภาวะที่มีประชากรเพิ่มอย่างรวดเร็ว รวมทั้งแนวทางการแก้ไขและปรับตัว โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนชั้น ม.ศ. 1-2-3 เกือบทั้งหมดมีความสนใจพอควร ไม่มีใครสนใจน้อย หรือไม่สนใจเลย สำหรับหัวข้อซึ่งนักเรียนสนใจมาก คือหัวข้อเรื่องการแก้ปัญหาด้านการศึกษา และเลือกศึกษาต่อ ซึ่งมีเพียงหัวข้อเดียว นอกจากนี้ทุกคนมีความสนใจเหมือนกันหมด คือสนใจพอควร

สรุปแล้ว เนื้อหาประชากรศึกษาหมวดนี้ นักเรียนสนใจพอควร

ตารางที่ 12 ความสนใจของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องแนวคิดด้านเนื้อหาเสริมความเข้าใจ
องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากรด้านการเจริญพันธุ์ (การเกิด)

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ	$\bar{x}$	S.D.	แปลความ
<u>หมวด จ. แนวคิดด้านเนื้อหาเสริมความเข้าใจ</u> <u>องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลง</u> <u>ประชากรด้านเจริญพันธุ์</u>									
61. ระบบการสืบพันธุ์ของมนุษย์	1.58	0.69	สนใจน้อย	1.80	0.87	สนใจพอควร	2.06	0.53	สนใจพอควร
62. ลักษณะทางสรีระวิทยาของมนุษย์	1.42	0.92	สนใจน้อย	1.78	0.66	สนใจพอควร	1.58	0.90	สนใจน้อย
63. ลักษณะกายวิภาคศาสตร์ของมนุษย์	1.56	0.75	สนใจน้อย	1.70	0.85	สนใจพอควร	1.60	1.02	สนใจพอควร
64. ธรรมชาติแห่งการเจริญเติบโตและการพัฒนาการของมนุษย์	1.92	0.85	สนใจพอควร	2.24	0.49	สนใจพอควร	1.94	0.93	สนใจพอควร

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่า เนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวความคิดด้านเนื้อหาเสริมสร้างความเข้าใจองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงประชากร ด้านการเจริญพันธุ์ โดยเฉลี่ยแล้วนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 มีความสนใจน้อย มีความสนใจพอควรเพียง 1 รายการ คือ เรื่องธรรมชาติแห่งการเจริญเติบโต และการพัฒนาการของมนุษย์ทุกชุด

สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ. 2 และ ม.ศ. 3 มีความสนใจพอควร แต่ไม่สนใจมาก หรือสนใจน้อย โดยเฉลี่ยแล้ว ทุกคนสนใจพอควร

เป็นข้อน่าสังเกตว่า นักเรียนชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 ทุกคนมีความสนใจในเนื้อหาวิชาหมวดนี้ ถ้าเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 สนใจน้อย ในขณะที่นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 และ 3 สนใจพอควร แต่ไม่มีใครไม่สนใจ

ตารางที่ 13 ความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ
และแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>หมวด ๑. ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว</u>									
65. การตระหนักถึงความจำเป็นที่แต่ละครอบครัวของมี การวางแผน	1.74	0.95	สนใจพอควร	2.18	0.81	สนใจพอควร	2.30	0.98	สนใจพอควร
66. ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติของคู่สามีภรรยาในการกำหนดขนาดครอบครัว	1.22	0.91	สนใจน้อย	1.78	0.71	สนใจพอควร	1.50	0.88	สนใจน้อย
67. ความรู้เกี่ยวกับวิธีการคุมกำเนิด	1.18	0.99	สนใจน้อย	1.78	0.93	สนใจพอควร	1.50	1.04	สนใจน้อย
68. ความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่จะทำให้บริการ เรื่องการวางแผนครอบครัวและแหล่งที่ทำให้บริการต่างๆเกี่ยวกับประชากร	1.48	1.05	สนใจน้อย	1.74	0.95	สนใจพอควร	1.80	0.94	สนใจน้อย

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่า ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและการปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนชั้น ม.ศ. 1 มีความสนใจน้อย เป็นส่วนใหญ่ เช่นเดียวกับนักเรียนชั้น ม.ศ. 3 ซึ่งติดกับนักเรียนชั้น ม.ศ. 2 โดยเฉลี่ยแล้ว มีความสนใจพอควร โดยสรุปแล้ว เนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดนี้ นักเรียนชั้น ม.ศ. 2 มีความสนใจมากกว่านักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ ม.ศ. 3 คือสนใจพอควร ในขณะที่ความสนใจของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 และ 3 มีน้อย

ตารางที่ 14 ความสนใจของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เรื่องแนวคิด้านเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจ โดยการศึกษาเปรียบเทียบภาวะประชากรในแต่ละประเทศ

เนื้อหาประชากรศึกษา	ความคิดเห็นของนักเรียน								
	ม.ศ. 1			ม.ศ. 2			ม.ศ. 3		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ	$\bar{X}$	S.D.	แปลความ
<u>หมวด ข. แนวคิดด้านเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจ</u> <u>โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับภาวะ-</u> <u>ประชากรในแต่ละประเทศ</u>									
69. เหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงประชากร	2.16	0.74	สนใจพอควร	2.10	0.76	สนใจพอควร	2.00	0.98	สนใจพอควร
70. วิธีการแก้ปัญหา นโยบาย โครงการ	2.24	0.96	สนใจพอควร	1.90	1.17	สนใจพอควร	2.06	0.92	สนใจพอควร

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ในเนื้อหาประชากรศึกษา เรื่องแนวความคิดด้านเนื้อหาเพื่อเสริมสร้างความรู้เข้าใจโดยศึกษาเปรียบเทียบกับภาวะประชากรในแต่ละประเทศ โดยเฉลี่ยแล้ว นักเรียนระดับชั้น ม.ศ. 1, 2 และ 3 มีความสนใจพอควร ไม่มีนักเรียนชั้นใดสนใจมาก หรือสนใจน้อย ในขณะที่ด้วยกันทุกข้อใดก็ตามความสนใจจากนักเรียน เหมือนกัน

โดยสรุปแล้ว เนื้อหาประชากรศึกษาในทุกหมวด (ตั้งแต่หมวด ก. - ข.) ปรากฏว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โดยเฉลี่ย มีความสนใจพอควรทั้ง 3 ชั้น เนื้อหาที่นักเรียนสนใจมากมีน้อย และเนื้อหาที่ไม่สนใจเลยนั้นไม่มี เป็นที่น่าสังเกตว่า เนื้อหาซึ่งนักเรียนสนใจมากนั้น มักเป็นหัวข้อทางค่านการศึกษ และเนื้อหาที่สนใจน้อย มักเป็นเรื่องทางไกลจากตัวนักเรียน เช่น เรื่องการวางผังเมือง ฯลฯ

จากการวิจัยความคิดเห็นของครูผู้สอนและนักเรียนในการแทรกประชากรศึกษาในหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ชอบเขตและเนื้อหาประชากรศึกษา ซึ่งอาจนำไปแทรกในหลักสูตรสังคมศึกษา อันเป็นผลที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ

หมวด ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับประชากร

1. จำนวนประชากร
2. ส่วนประกอบและลักษณะของประชากร
3. ความหนาแน่นและการกระจายของประชากร
4. องค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงของประชากร
  - การตาย
  - การเกิด
  - การอพยพ
5. สาเหตุที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของประชากร

หมวด ผลที่ตามมาภายหลังการเปลี่ยนแปลงประชากร

- ภาวะประชากรภายในครอบครัว
6. การอนามัยของแม่และเด็ก
  7. เศรษฐกิจของครอบครัว (รายได้, รายจ่าย, การออมทรัพย์)
  8. ขนาดของครอบครัว
  9. การศึกษาของบุตรในแต่ละครอบครัว
  10. สังคมภายในครอบครัว
- ภาวะประชากรของประเทศและปัญหาสืบเนื่องจากอัตราการเพิ่มประชากรรวดเร็วเกินไป
11. ปัญหาเกิดจากความไม่สมดุลระหว่างจำนวนประชากรกับทรัพยากรธรรมชาติ
    - ด้านเศรษฐกิจ

12. การขาดที่ดินทำกิน
13. การว่างงาน
14. ค่าแรงงานต่ำ
15. ความยากจนและอดอยาก
ด้านการศึกษา
16. รายจ่ายด้านการศึกษาเพิ่มขึ้น
17. โอกาสในการปรับปรุงการศึกษาน้อยลง
18. คุณภาพของนักเรียนน้อยลง
ด้านสังคม
19. การขาดที่อยู่อาศัยและการเกิดแหล่งเสื่อมโทรม
20. การเกิดอาชญากรรม
21. ความเสื่อมทางด้านศีลธรรมในสังคม
22. การศึกษาเสพติด
ด้านสุขภาพ
23. สุขภาพของประชาชนอยู่ในระดับต่ำ
ด้านสิ่งแวดล้อม
24. ความสกปรกของสิ่งแวดล้อม อากาศ น้ำ
25. ทรัพยากรธรรมชาติถูกทำลาย
ด้านการเมือง การปกครอง
26. การปกครองที่ทำให้หัวถึงกันได้ยาก
27. การก่อกองร้ายด้านลัทธิการเมือง
28. ความไม่เสมอภาคของสังคม
29. ปัญหาการรักษากฎหมาย
ด้านการอพยพ
30. การอพยพภายในประเทศ
31. การอพยพเข้าและออกนอกประเทศ

32. การสูญเสียทรัพยากรคนที่มีคุณภาพ

หมวด วิธีการแก้ไขปัญหานั้นเกิดจากการเปลี่ยนแปลงประชากร

ในระดับครอบครัว

33. การวางแผนชีวิตในครอบครัว ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา สุขภาพและสังคม
34. การจำกัดขนาดของครอบครัว

ในระดับชาติ

35. แผนการพัฒนาประเทศ
    ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
36. การพัฒนาทรัพยากร
37. การขยายเขตทำมาหากินทางด้านเกษตร
38. การเก็บผลผลิตทางด้านเกษตร
39. การพัฒนาทางด้านอุตสาหกรรม
40. การกระตุ้นการออมทรัพย์
41. การประหยัดหรือการใช้เครื่องอุปโภคบริโภคตามความจำเป็น
    ด้านการศึกษา
42. การส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ
    ด้านสังคม
43. การเสริมสร้างให้ประชาชน มีความรับผิดชอบในหน้าที่พลเมือง
44. การวางผังเมือง
45. การจัดที่อยู่อาศัย
46. การส่งเสริมทางด้านศีลธรรมและวัฒนธรรม
47. การส่งเสริมให้คนมีงานทำ

ฯลฯ

48. การแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ
49. การแก้ไขปัญหาด้านการเมือง การปกครอง

การแก้ไขปัญหาค้นการอพยพ

50. การกระตุ่นให้อพยพออกไปชนบท
51. การควบคุมการอพยพจากชนบทเข้ากรุง
52. การกำหนดคุณสมบัติของคนอพยพเข้าประเทศ
53. การควบคุมจำนวนคนอพยพเข้าประเทศ

หมวด ปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในภาวะที่มีการเพิ่มประชากรอย่างรวดเร็ว รวมทั้ง
แนวการแก้ไขและปรับตัว

54. การแก้ไขค่านการศึกษาและการเลือกทางศึกษาต่อ
55. การเตรียมตัวค่านการประกอบอาชีพ
56. การเตรียมตัวแก้ปัญหาค่านสุขภาพ อนามัยของตนเองและครอบครัว
57. การเตรียมตัวแก้ปัญหาค่านอาชญากรรม
58. การปรับตัวเกี่ยวกับปัญหาศีลธรรมวัฒนธรรม
59. การอยู่ร่วมกับผู้อื่นในภาวะที่มีประชากรแออัด
60. ความรู้ที่จำเป็นสำหรับการบริโภค

หมวด ความรู้เกี่ยวกับความสำคัญและแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว

61. การตระหนักถึงความจำเป็นที่แต่ละครอบครัวต้องมีการวางแผน
62. ความรู้เกี่ยวกับแนวปฏิบัติของคู่สามีภรรยา ในการกำหนดขนาดของครอบครัว
63. ความรู้เกี่ยวกับแหล่งที่ให้บริการเรื่องการวางแผนครอบครัว และแหล่งที่ให้บริการต่าง ๆ เกี่ยวกับประชากร

หมวด แนวความคิดค่านเนื้อหาเพื่อเสริมความเข้าใจโดยศึกษาเปรียบเทียบกับภาวะประชากร
ในแต่ละประเทศ

64. เหตุและผลของการเปลี่ยนแปลงประชากร
65. วิธีการแก้ปัญหา - นโยบาย
- โครงการ

ข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา

ในการสอบถามความคิดเห็นของครูสังคมศึกษาและนักการศึกษาเกี่ยวกับकारแทรก
ประชากรศึกษาในหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ครูสังคมศึกษาและนักการ
ศึกษาได้ให้ความคิดเห็นเสนอแนะดังต่อไปนี้

เนื้อหาประชากรศึกษาที่จะนำไปแทรก

1. เนื้อหาประชากรศึกษาที่จะนำไปแทรก ควรจะได้มีการพิจารณาถึงวัยและความ
พร้อมของนักเรียน สำหรับนักเรียนซึ่งมีอายุน้อยเช่นนักเรียนชั้น ม.ศ.1 ควรแทรกเนื้อหา
ประชากรศึกษาซึ่งเป็นสิ่งที่ใกล้ตัวนักเรียนและนักเรียนมีโอกาสที่จะพบเห็นอยู่เสมอหรือเนื้อหา
ซึ่งเกี่ยวกับปัญหาทางค่านิยมที่เด็กเผชิญอยู่เป็นประจำให้มากที่สุดก่อน ทั้งนี้ เพื่อเด็ก
จะได้รับประโยชน์โดยตรงต่อการศึกษาวิเคราะห์และพยายามลงแก้ปัญหาในโรงเรียนเมื่อ
เผชิญกับสภาพความเป็นจริงได้ทันทั่วทั้ง และสะสมเป็นความรู้ความเข้าใจในสิ่งใกล้ตัว
แล้วเกิดการรู้จักเปรียบเทียบและแก้ไขต่อเหตุการณ์หรือสิ่งที่อยู่ใกล้ตัวนักเรียน

สำหรับนักเรียนชั้น ม.ศ.3 เนื่องจากนักเรียนในชั้นนี้ใฝ่หาความรู้ การเรียนรู้เกี่ยวกับ
การเจริญพันธุ์, ความสำคัญและแนวการปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว จึงอาจจะทำได้
ทั้งไม่ว่าจะเป็นนักเรียนชั้น ม.ศ.1 ม.ศ.2 และ ม.ศ.3 ก็ควรเน้นในเรื่อง
ครอบครัวมากที่สุด เพื่อให้เด็กตระหนักในความเป็นส่วนย่อยของตนเองในครอบครัว และ
ในสังคม อีกทั้งรวมรับรู้และแก้ปัญหาของสังคม

เนื้อหาประชากรศึกษาควรมีการเน้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประเทศไทย ให้ทำการศึกษา
และเข้าใจถึงสภาวะประชากร ผลของปัญหาที่มีอยู่และวิธีการแก้ปัญหาของประเทศไทยให้คู่พิ
และให้มีการศึกษาเปรียบเทียบกับต่างประเทศเพื่อให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้น

เนื่องจากเนื้อหาประชากรศึกษาที่เสนอมา มีอยู่เป็นจำนวนมากและเป็นสิ่งที่จำเป็น
และมีความสำคัญในปัจจุบัน แต่ลักษณะของหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ไม่เอื้ออำนวย
ต่อการแทรกเนื้อหาประชากรศึกษาทั้งหมดเข้าไปในวิชาสังคมศึกษา เพราะเนื้อหาวิชาใน
หลักสูตรมีมากอยู่แล้ว จึงเกรงว่าจะสอนไม่ทันตามหลักสูตร

เนื้อหาประชากรศึกษา ควรมีการเน้นถึงคุณภาพของประชากร ปัญหาเรื่องคุณภาพ
ของประชากร ถ้าหากว่ามีคุณภาพแล้วจะสามารถแก้ปัญหาอื่น ๆ ได้ง่าย

เนื้อหาประชากรศึกษา ไม่ควรเน้นเรื่องการวางแผนครอบครัว (family planning) มากเกินไป สิ่งที่เราควรเน้นถึงชีวิตในครอบครัว (family life) มากกว่าและเรื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติเป็นเรื่องที่ครูสังคมศึกษาและนักการศึกษา และเห็นด้วยเหมือนกันว่าเป็นเรื่องสำคัญและรีบด่วน

การจัดเนื้อหาประชากรศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากปัญหาทั้งหลายที่เกิดขึ้นเนื่องจากประชากรเพิ่มขึ้นมากหรือน้อย นักการศึกษาบางคนมีความเห็นว่าการตั้งเนื้อหาประชากรศึกษานั้น ควรจะเริ่มจากว่าประชาชนประสบปัญหาอะไรบ้างแล้วให้ผู้เรียนคิด และวิเคราะห์ว่า ปัญหา นั้น ๆ มีมูลเหตุหรือองค์ประกอบอะไรที่เป็นมูลเหตุทำให้เกิดเป็นปัญหาขึ้น จากนั้นจึงคิดค้นคว้าแกเหตุ หรือตัวประกอบของปัญหานั้น ๆ ค่ายเหตุนี้ จะเห็นว่าปัญหาเกี่ยวกับจำนวนมากหรือน้อยของประชากรจึงไม่ใช่ประเด็นสำคัญที่สุดต่อการจะนำเสนอเรื่องประชากรศึกษาให้เด็กเรียน วิธีการนำเสนอเช่นนี้จะทำให้เห็นว่าจำนวนมากหรือน้อยของประชากรเป็นเพียงองค์ประกอบอย่างหนึ่งของปัญหานั้น ๆ เท่านั้น

เนื้อหาประชากรศึกษา บางหมวด บางหัวข้อ ไม่เหมาะสมที่จะแทรกไว้ในวิชาสังคมศึกษา เช่นหมวดเรื่องแนวคิดค่านิยม เพื่อเสริมความเข้าใจขององค์ประกอบการเปลี่ยนแปลงประชากรค่านิยม เจริญพันธุ์ การแทรกเนื้อหาประชากรศึกษาในหมวดนี้ในวิชาสุขศึกษา หรือวิชาคหกรรมศาสตร์ หมวดความรู้เกี่ยวกับความสำคัญ และแนวปฏิบัติในการวางแผนครอบครัว สภาวะประชากรภายในครอบครัว ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางในการแก้ไข ควรจะแทรกเนื้อหาดังกล่าวในวิชาคหกรรมศาสตร์ เป็นต้น

เนื้อหาประชากรศึกษา สามารถแทรกได้ในทุกหัวข้อของหลักสูตรการที่จะขยายกว้างขวางหรือลึกเพียงใดขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของสิ่งที่เรียน

การแทรกเนื้อหาประชากรศึกษา ควรพยายามทำเป็นหมวดหมู่ ไม่ควรให้กระจัดกระจายมากนัก

ในกรณีที่เนื้อหาประชากรศึกษามากเกินไป อาจทำเป็นหน่วยการสอนเพื่อให้เนื้อหาไม่กระจัดกระจาย ง่ายต่อการสอน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร

หลักสูตรที่จะแทรกประชากรศึกษาเข้าไปในหลักสูตรให้ได้ผลดีที่สุด ไม่ใช่หลักสูตรรูปปัจจุบันแต่ควร เน้นลักษณะของหลักสูตร "แบบบอร์คฟิลด์" (broadfield curriculum)

ลักษณะของหลักสูตรสังคมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น มีเนื้อหามากเกินไป เนื้อหาบางเรื่องละเอียดเกินไป ลักษณะหลักสูตร เน้นเนื้อหาวิชา ชาคความสัมพันธ์กันระหว่าง วิชา ถ้าหากได้มีการทบทวนจัดรูปแบบของหลักสูตรสังคมศึกษาใหม่ การแทรกประชากรศึกษา ก็จะได้ผลดียิ่งขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย